

V Ljubljani, v četrtek, dne 11. decembra 1913.

Leto III.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10.

Naročnina za dijake in vojake 6 kron.

Štev. 50.

1848—1913. Cesar Franc Jožef I. s prestolonaslednikom Francem Ferdinandom in kneginjo Hohenberško ter nadvojvoda Karel Franc Jožef, bodoči prestolonaslednik, s soprogo nadvojvodinjo Zito.

Vladimir Levstik:

Glavni dobitek.

Mary je okušala zadnji čas trenotke, ko se ji kljub njenim sedemnajstim letom ni moglo več živeti; ti trenotki pa so se vračali z značilno točnostjo takrat, kadar je sedel na zofi njen častilec, gospod Malouh, in delal sladke obraze. Bil je debel in rdeč, z neostriženimi brki in muho pod spodnjo ustnico; čelo mu je lezlo že daleč proti temenu, ne glede na to, da je imel tudi suknjič prekratek. In kako bedasto je govoril! Vse je razkladal: kaj je počel čez dan, kako je polnil škarnice v svoji štaci, kakšna je teta Ongavka in kaj pravi stric Onga. Kadar pa se je spomnil, da ji mora podvoriti, je silil vanjo kakor v otročička in delal trapast in nečimern obraz. Neznosen človek! Toda mama ji ni prikrivala, da bo ta zapeljivi človek njen mož, naj ga mara ali ne:

„Gotovo je gotovo; kdor dolgo izbira izbiro dobi! Zahvali Boga, da te hoče; zdrav je, soliden mož, in denar ima.“

In tako je sedel solidni mož nekega večera zopet v njihovi sobici ter ugonabljal Mary prav nemoteno: gospa Mozolinka je znala politiko in je obiskavala ob teh urah svoje prijateljice v sosedščini.

„Pšenična moka je zopet dražja!“ je menil gospod Malouh.

„Pod Tivoli je sveže,“ si je mislila Mary. „Solnce se spušča nizko, nizko... med kostanji diši po maju; dekleta imajo nove klobuke, oficirji hodijo mimo in sučejo oči...“

„Vojska bo,“ je nadaljeval solidni mož. „To je tisto; denarja manjka, vse je dražje, in ljudje, kajpak, ne plačujejo. Kakor da denar ni denar, če je deset vojska na svetu... Da, da, Repnikar mi lahko dela konkurenco tik pred nosom, ko je dobil o božiču deset tisoč v loteriji!“ In važno je pokimal z glavo, kakor da hoče reči: „Da, da, jaz sem pameten mož in vem vse, kako in kaj...“

„Deset tisoč!“ je vzkliknila Mary kakor iz sanj; po možganih ji je bilo šinilo, da bi dobila z desetimi tisoči lepšega, nego je Malouh.

„Deset tisoč, v državni loteriji. Vagabund je stopil v štacuno na kozarec žganja — vrag naj me vzame, ako ga ne ovadim, da toči žganje tam zadaj! — pa mu je ponudil srečko, za dve kroni namesto za štiri; nimam česa jesti, je dejal. In Repnikar je dal dve kroni, samo da je odrli siromaka. Pride božič, pride žrebanje — ali ne zadene falot deset tisoč kron?“

„Pa glavni dobitek je še večji?“ je prašala Mary.

„Glavni je dvesto tisoč. Sama sreča, da ni glavnega dobil!“

„Dvesto tisoč...“ je ponovila Mary z zamirajočim glasom — kakor pravijo v motitvah: „O, Gospod!“ In bogastvo je vzmrgovalo pred njeno domišljijo; obleke, klobuki z ogromnimi peresi, zlatnina, avtomobil, Zalaznik... in oficir, najlepši v celi Ljubljani! Klečal bi, tiščal levo na srce, dvigal desnico in viral sladko: „Ah, Mary, kako vas neizmerno ljubim!“

„Premislite, gospodična Mary,“ je šepnil ta hip solidni mož z razburjenim glasom in zardel do ušes, „premislite — in naj ostane med nama: tudi jaz sem kupil srečko! Pojutrišnjem bo žrebanje... Ah, to bo veselje, če zadenem kaj! No, nadejam se ne, to se razume; ampak če bi le bilo?“

„Dvesto tisoč kron!“ je šepnila Mary in sklenila roke.

„Da, gospodična Mary, če dobim pa dvesto tisoč, vam kupim nekaj lepega —

lepega!“ je zategnil gospod Malouh in nabral usta v trobentico. „Kupim vam — kaj bi kupil? — ne, res vam kupim krasno zlato zapestnico, najmanj za trideset kron!“

„Skopuh!“ je siknila Mary v svojem srcu in ga pogledala tako prezirno, kakor da že ima v žepu svoj glavni dobitok, pa ji ne ponudi grajščine in avtomobila. Premišljala je, ali naj sploh še izpregovori besedico tej nizki, branjevski duši. Srčne borbe jo je rešil gospod Malouh, ki je vstal in segel po klobuk in palico:

„Oprostite, Mary, dolžnost je dolžnost — kupčija je kupčija! Če ne bi človek pogledal vsakih pet minut, bi ga okradel pomočnik do nagega. Tak pa do svidenja — pá-pá, mucka zlata — oh, pardon, saj nisem hotel... no, da, gotovo se jutri spet kaj vidimo!“

„I, seveda morate priti, gospod Malouh! Mary je vsa nesrečna, če se kak dan ne oglasite,“ je lagala gospa Mozolinka, ki je priracala ta hip na prag...

Mary je spala malo tisto noč.

„Pojutrišnjem bo žrebanje, in nekdo dobi dvesto tisoč kron!“ ji je ponavljal skrivnostno glas.

„In če bi imela tako srečko jaz... in bi zadela glavni dobitok?“ mu je odgovarjala v mislih.

Čez nekaj časa je govoril glas: „Kupiš si srečko; morda zadeneš. Premisli: dvesto tisoč!“ A Mary je odgovarjala: „Morda zadenem; če najde sreča druge, zakaj ne bi mene?... Oh, toliko denarja! Človek bi rekel, da je ves svet njegov! Klobuke, obleke, avtomobil, zlatnina — ah, Mary, kako te neizmerno ljubim!... Ah, kako te ljubim-hu-hubim, prekrasni oficir!“ In ko je zaspala, se je že vozila v avtomobilu; vihral je pajčolan, ljudje so se odkrivali. smehljaj se je oficir ob njeni strani in bliskal z zobmi izpod oglatih brkov... Pred palačo se je ustavil voz, ona se je izprehajala v židani obleki po dvoranah... kakor pipec se je sklopil sluga v livreji... zunaj je velel nekdo: „Javite me milostni gospe grofici!“... Vrata so se odprla na široko, vstopil je italijanski kavalir, sklonil se do njene roke, dvignil lice, objel jo in jo prižl na strastne prsi: „Cara mia!“... Ona pa je šepetala: „Ah, kako sem srečna, miljeni Rinaldo! Nič ne bo motilo najine blaženosti: moj mož je ravno na manevrih!“...

Žjutraj je ležala dolgo in si brodira s prsti po rjavih laseh; smehljaj ji je skakljal po okroglem obrazku, in sanje niso bile več daljno hrepenenje — bile so kakor bližnja bodočnost! Pojutrišnjem — ne, jutri! Dvesto tisoč kron...

Kavo, ki jo je prinesla gospa Mozolinka v škrbasti skodelici, je pokusila in odrinila s prezirnim namrdljajem. Palača, kjer je prebivala, je stala sicer v šentpeterskem predmestju, irhovine v hiši so jo klicale za Minko, in krasni klavir, ki mu je zaupavala svoje nežne sanje, je bil tipkalnik v pisarni doktorja Skubca — toda ona se je nazivala Mary in je bila rojena za boljšo usodo! Z nervoznimi prsti je poiskala pet kron, ki jih je imela spravljene v predalu; in ko je stopila čez hišni prag na svetlo pomladno ulico, se ji je zdelo, da je Pepelka, ki beži iz kuhinje trpljenja svojemu princu v naročje. Napravila je ovinek in kupila srečko v oddaljeni tobakarni, v ulici, kjer je nihče ni poznal.

„Namenila sem jo v darilo,“ je dejala prodajalki. Kaj je bilo treba vedeti stari devici, da zadene Mary jutri dvesto tisoč kron!

Visokomerno je pokimala blede Emi, svoji tovarišici, in gospodom, ki jih je našla že v pisarni. In ko so zbežali njeni

prsti po tipkah remingtonke, se ji je storilo kar inako: še malo časa, in nikoli več! Kdor ima dvesto tisoč kron, je boljši človek in se ne gre več takšne navadne tipkarice, kakor je na primer blede Ema s svojo slabokrvno poltjo in šiljastim nosom...

Ah, kako kruta je počasnost ur, kadar gre srce sreči naproti! Zdi se, da omaguje solnce na nebu; v žilah zastaja utrip srca, in kazalec na uri se bore s kolesjem, ki noče popustiti v svoji enakomernosti, ustvarjeni za srečne in nesrečne dni... Mary Mozolinkova se je naveličala še tisti dan čakanja med akti in diktati; drugo jutro jo je bolela glava, in namesto v pisarno se je šla izprehajati proti Rožniku, po gozdnih stezicah, kjer ni skrunila njenih blaženih načrtov resničnost, v kakršni žive sitne matere, gospod Malouh, stric Onga, teta Ongavka in enaki ljudje. A tu, v brezdelju, so tekale minute še počasneje; popoldne je jokala doma od slabe volje in nestrpnosti, zvečer je sedela v kinematografu, kjer pa je ni zamotila niti strašna drama o pariškem apašu Loulouju, ki je spekel in snedel svojo ljubico, baronico Lagonzesse, in ko je legla spat, ni zatisnila očesa do belega dne.

„Rajša pojdem spet v pisarno!“ je dejala sama pri sebi. Doktor Skubic jo je ušcipnil v lice in ji oprostil drage volje; toda čas ni tekal nič hitreje — narobe, dopoldne je bilo najmanj tisoč let! Bledična Ema jo je spremila; do Kolodvorske ulice sta imeli skupno pot. Zdaj se Mary ni mogla več premagati; nekako je morala vendar govoriti o svoji sreči! In napeljala je po ovinkih razgovor na „svojo daljno sorodnico, o kateri ji je pravil ranjki papa“ — in tako dalje — vso svojo povest o glavnem dobitku. Nazadnje je pristavila modro:

„Vidiš, draga moja, tako išče sreča marsikoga — čez noč je vse izpremenjeno. Jaz pravim, človek se ne sme prenehati; onemu Malouhu sem dala slovo že pred štirinajstimi dnevi, in tudi tebi svetujem, pusti svojega študenta... Kaj pa je študent? Jurist! Nič ni — in morda nikoli nič ne bo!“

Bleda Ema je pozelenela in zardela po vrsti. Ugriznila se je v ustnice, ošinila Mary z očmi kakor z bičem in bevsnila strupeno:

„Kaj se predrzne, gos neumna! Ali misliš, da nisem videla, kako vlačiš srečko iz pompature in jo požiraš z očmi. Haha! Ti najdeš srečo... ti pa, ti!“...

Mary je okamenela nad tolikim prostaštvom. Vzravnala je svoj vitki stas in pomerila tipkarico iz visoka; hotela jo je zavrniti, toda premislila si je, zadovoljila se z nemim zaničevanjem užaljene visokosti in krenila brez besede na drugi trotoar. Prav tega je manjkalo, da bi se pričakala z navadno tipkarico. Skoraj se je že veselila, kako jo bo še ponižno pozdravljala enkrat, ona pa bo kimala iz kočije, kakor se spodobi taki osebi: komaj z očmi.

„Zdaj pošljem skrivaj hišnikovega Mihca po uradni list; danes morajo biti objavljene številke!“ si je dejala, ko je dospela pred domačo hišo. In že je videla v duhu, kako potrka zvečer gospod Malouh, njena mati pa mu poreče: „Moja hči je slabe volje; ne sprejema, gospod Malouh. Prav žal, ampak...“

Toda v njeni odsotnosti se je bilo zgodilo nekaj, česar ni sanjala. Mati jo je čakala med kuhinjskimi vrati; zavrnila je, ko je zagledala hčer, in se vrgla nanjo z vso nemajhno težo svojega mastnega telesa, plaka in smeje se v eni sapi:

„Veseli se, Marica, Mary, dušica moja! Uh-huhuu! Otročiček moj, cukrček, ptička moja zlata! Ali se nič ne veseliš svoje sreče? Oh, da sem čakala ta dan! Bodi zahvaljen, Bog Oče v nebesih. Uhuuu-huhuu . . .“

Kakor strela je prešinila Mary tista sladka groza, ki popade srce v neposredni bližini zaželjene sreče.

„Kako?“ je izdala s krčevitim naporom. „Ali že veste? . . . Kako pa, da že veste? . . .“

„Kaj ne bi vedela, detece moje! Sam je bil tu, pritekel je golorok, skakal, plesal — ves neumen! — Gospa, pravi, gospa! Za pet ran božjih — ali norim, ali je res: tu notri v časopisu stoji, da sem zadel glavni dobiček: dvesto tisoč . . . dve-sto tisoč kron! . . .“

„Kdo?!“ je dahnila Mary, bela kakor testo, in se naslonila k steni.

„I, kdo pa drugi kakor Malouh — tvoj bodoči ženin! . . . Mary, premisli . . .“

Mati ni končala. Mary je viknila s turbnim, zadavljenim glasom in se sesedla na tla. Gospa Mozolinova je zagnala blazen vrišč; natrlo se je sosed, ki so prenesle revo na posteljo, zalile jo z nebrojnimi zdravili in jo spravile po silnem trudu k zavesti. Toda Mary je norela, bila je okrog sebe kakor obsedena, in še le, ko so pozginile vse babnice z materjo vred, se je obrnila k steni, zavila glavo v odejo in začela ihteti, tiho, tiho, žalobno kakor osirotelo dete . . .

Gospod Malouh ni čakal večera tisti dan. Prišel je že ob štirih popoldne, ko je bila Mary ravno vstala — prišel v fraku in klaku, z lakastimi čevlji na ogromnih nogah, obrat, napomadenih las in z ogromnim šopkom v roki.

Prosil jo je roke in srca. In ko se mu je zdelo, da se Mary obotavlja, je položil levico na prsi, dvignil desnico in upognil koleno . . .

Toda bilo je odveč. Mary mu je vrgla roke okrog vrata, naslonila žareči obrazek na njegov prsni žep in šepnila trepetaje:

„Da! Ah, saj ne veš kako dolgo te že ljuhu-hubim . . .“

Pri obnovitvi naročnine nikdar ne pozabite poleg svojega imena pripisati tudi številke, ki jo imate na ovoj.

— Naročite si za leto 1914 —

in pridobivajte mu novih naročnikov!

Posebna nagrada našim naročnikom!

Vsak naročnik dobi letos brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914.

Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača za sliko po 40 vin. za ovoj in poštino.

Kot nagrado dobe naši naročniki naslednje knjige po znižanih cenah:

Dr. V. Deželič: „V burji in viharju“, ilustrovan zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3:30 K, vezan 4:80 K.

Dr. V. Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 2 K, vezan 3:20 K.

Marko Stojan: „Za svobodo in ljubezen“, roman z Balkana, I. knjiga. Broširan izvod 1:70 K, vezan 2:10 K. (Druga knjiga izide o novem letu ter bo s tem roman končan.)

Starogorski: „Junaki svo-bode“, povesti in črtice iz balkanske vojne. Broširan izvod 1:50 K, vezan 2:80 K.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1:50 K, vezan 2:50 K.

Heß-Mencinger: „Nauk o serviranju“. Vsakomur, posebno pa gostilničarjem in boljšim gospodinjam potrebna knjiga. Cena vezani knjigi 4:30 K s poštino vred. (Cena po knjigarnah brez poštne 5 K.)

Milan Plut: „Po macedonskem bojišču“. G. M. Plut, ki je kot vojni poročevalec bil za časa balkanske vojne v Macedoniji, je zanimivo in pretresljivo kot očividec opisal dogodke, kraje in razmere te vojne. Cena broširani knjigi po knjigarnah 2 K, za naše naročnike pa 1:20 K s poštino vred. Kdor pa plača naročnino za „Slov.

Ilustrovani Tednik“ za celo leto 1914 10 K v naprej, dobi kot posebno nagrado to knjigo zastonj in poštne prosto.

Naše slike.

Franc Ferdinand v Londonu. Avstrijski prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je pravkar posestil s svojo soprogo angleško dvojico. Nadvojvoda in njegova žena sta bila gosta angleškega kralja v njegovem krasnem zgodovinskem gradu Windsorju.

Revolucionarno vrenje na Španjolskem. Marsikatera država bo morala še izkusiti, da je volja in svobodoželjnost varoda višja in močnejša od črvivih pre-

stolov in v tradicijah vzgojenih mož, ki sede na njih. Državni preobrti se vrše dan današnji mnogo nenadnejše, hitreje in manj krvavo; spomnimo se le mladoturške in portugalske revolucije. Portugalska je zdaj že par let republika, in zdi se, da hoče zgodovina v svrhu lepše harmonije na iberškem polotoku porepublicaniti tudi njeno sosedo Španjolsko. Kakor je ni kmalu države, kjer bi vladali bolj nazadnjaško in protinarodno kakor na Španjolskem, tako se tudi preteča znamenja prevrata ne kopčijo nikjer tako zlovesče nego tu. Nemiri povsem revolucionarnega značaja so na dnevnem redu, republikanska in anarhistična propaganda v državi je silno močna. Pljuča vseh svobodoljubnih prizadevanj pa so v Barceloni, ki je kot pristaniško in industrijsko mesto h krati tudi najprosvetljenejše v vsej Španjolski. Nedavno so bili v Barceloni veliki dijaški nemiri; policija, ki jih je hotela zadušiti s silo, je dosegla ravno nasprotno. Razvila se je pravcata bitka, ki se je končala nazadnje res s porazom dijakov, a je stala tudi nekaj meric žlahtne policijske krvi.

Visoka starost papige. Le malokomu je znano, kako visoko starost dosežejo nekatere živali. V prvi vrsti teh dolgoživk stoji med drugimi tudi papiga, ki bi ji lahko aavidali vsi Metuzalemi človeškega rodu: nemnogo je teh jezičnih krivokljunk, ki žive zdrave in vesele daleč tja v svoje drugo stoletje. Predpogoj tako dolgega življenja je seveda zdravje, ugodno podnebje in prikladna hrana.

Poroke predsedniških hčera se ne praznujejo v Združenih Državah nič manj svečano kakor v Evropi poroke kraljev-

Gledališko društvo na Jesenicah: Prizor iz drame »Golgota«.

skib princes. Tako se bližajo Washingtonu zdaj dnevi velikega slavlja, s katerim bodo obhajali Amerikanci poroko hčerke predsednika Wilsona z Mr. Francisom Lagrom iz New-Yorka. Predsednik Wilson je sicer mož velike preprostosti in puritanskih načel, toda okusu ljudstva se ne more protiviti, in sv. Rompompom ni v Ameriki nič manj češčen nego pri nas.

Smeli polet francoskega letalca Védrina. V zadnji številki smo poročali o Védrinovem drznem poletu preko Nemčije. Letalec, ki se je ustavil v Pragi, je nadaljeval svojo zračno pot preko Avstrije in se spustil na tla pri Belgradu, kjer so ga sprejeli prav pristrčno. Povedal je, da so streljali nanj iz avstrijske trdnjave petrovaradinske, kar mu je seveda nepopisno imponiralo. Danes priobčujemo njegovo sliko in pogled na mesto Nancy v vzhodni Franciji, od koder se je dvignil na svoje popotovanje.

65 letnica vladanja cesarja Franca Jožefa I. Od l. 1848. ko je zasedel mladi vladar Avstro-Ogrske takrat zelo omajani prestol svojih dedov, pa do 2. decembra letošnjega leta je pač dolga doba, usojena le malokateri kronani glavi. V vsej zgodovini zadnjih stoletij se moreta primerjati z njim samo francoski „Roy Soleil“ — Ludovik XIV. — ki je vladal 72 let, vključivši dobo, ko sta mu jerobovala njegova mati in kardinal Mazarin, ter pokojna angleška kraljica Viktorija, ki pa jo je cesar Franc Jožef tudi že prekobil. Sivolasi monarh se je pokazal v teh 65. letih, od kar nosi bleščeče breme avstrijske krone, spretnega in modrega vladarja, ki je ohranil mir in obvaroval korist države v težkih, za koga drugega morda nezmagljivih krizah. Kljub svoji miroljubnosti, ki mu je utrdila spoštovanje in hvaležnost med vsemi narodi države, pa je znal biti v potrebi tudi energičen in odločen; želel je Avstriji vselej močno armado, in skrb za izpopolnitev oborožene sile mu je bila vedno prva med prvimi. Zadnja leta, ko terja visoka starost vladarjeva že svoje pravice

mu je odvzel tozadevne skrbi prestolonaslednik, nadvojvoda Franc Ferdinand de Este, poročen morganatsko s kneginjo Sofijo Hohenberško, in imenovan nedavno za generalnega nadzornika armade. Prestolonaslednik dopolni ta mesec svoje 50 leto.

Milan Plut, odlični jugoslovanski časnikar in publicist, pisatelj naše knjige »Po macedonskih bojiščih«.

Milan Plut, znani naš časnikar in publicist, je gotovo ena najmarkantnejših osebnosti slovenske žurnalistike. Rodom Belokranjca, ga je vleklo že v mladosti med južne brate; in pozneje je bilo njegovo delovanje v žurnalistiki pravec romanje po vseh jugoslovanskih zemljah. Posebno dobro je seznanil s Srbijo, ker je živel več let v Belgradu. To bivanje na našem jugu mu je dalo spoznanje lepe bodočnosti, ki mora vzkliti nekoč iz jugoslovanske sloge in edinstva — in temu edinstvu je posvetil svoje moči kot so-trudnik raznih listov ter kot poznejši sa-

mostojen urednik in izdajatelj; pripisovati mu je nedvomno velike zasluge za okrep-ljenje jugoslovanske ideje v Slovencih. Velike borbe l. 1912. se je udeležil na strani srbske armade kot poročevalec slovenskih listov in opisal svoje vtise s tega pohoda v živahni, velezanimivi knjigi »Po makedonskih bojiščih«, ki jo nudi „Slov. Ilustr. Tednik“ svojim naročnikom kot nagradc. Staro in mlado bo čitalo z užitkom in občudovanjem te slike iz velikega jugoslovanskega zmagoslavja.

Naročnikom „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ pošljemo s prihodnjo številko ilustrovan koledar za l. 1914. — Novi naročniki, ki naroče „Slov. Ilustrovani Tednik“, dobe istotako koledar zastonj in poštnine prosto. — Prihodnje leto izdamo zopet koledar, ki pa bo velike literarne vrednosti, ker so nam že sedaj obljubili prispevke najboljši slov. pesniki in pisatelji; naši naročniki ga dobe zastonj in poštnine prosto.

Z novim letom
začne izhajati v „Slov. Ilustr. Tedniku“
nov velezanimiv roman.
Priobčevali pa bomo tudi črtice,
povesti, novele itd. naših
najboljših slovenskih
pisateljev.

Steckenpferd-lilijinomlečno milo
prej ko slej neutrno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Francosko mesto Nancy, kjer se je dvignil letalec Védrines na svoj polet preko Nemčiji.

Kronika.

Srbski državni proračun za l. 1914 znaša skupaj 230 milijonov dinarjev; od tega odpade na armado 80 milijonov, kar se zdi ogromno, ako pomislimo, da je izdajala Srbija za svojo vojsko v prejšnjih letih samo po 25—30 milijonov. Ker pa ima zdaj ne le več ozemlja, marveč tudi več sovražnikov z resnejšimi in nevarnejšimi nakanami, je ta visoka postavka docela utemeljena in opravičena. Gledali bodo pred vsem na izboljšanje topništva in tehničnih čet. — Za promet po novih krajih se je osnovala avtomobilna družba z glavnico 200.000 dinarjev, ki jame poslovati takoj. — Prihodnji teden imenuje srbska vlada delegate za direktna pogajanja z Vatikanom glede konkordata. — Zamenjava vojnih jetnikov z Bolgarsko še vedno ni urejena, ker Bolgari zavlačujejo izročitev tistih

srbskih jetnikov, ki so še v njihovi oblasti. Ujeti srbski vojaki, ki so se vrnili doslej z Bolgarskega, pripovedujejo strašne reči o krutem ravnanju, ki so ga morali pretrpeti. — Pogajanja Srbije s Turčijo o definitivnem sklepu miru teko, a vsa nesoglasja niso še odstranjena. — Volitve v bolgarsko sobranje so se pravkar vršile; po dosedanjih vesteh so pristaši Daneva in Gešova podlegli, zmagala je avstrofilska vladna stranka z ne preveč sijajno večino. — Črna gora je zasedla ozemlje, ki ji je pripadlo po sklepu dogovorov s Srbijo; zamenjava srbskih posadk s črnogorskimi se je izvršila z veliko prisrčnostjo. — Albanci hočejo proglasiti svojega princa Wieda, kakor hitro dospe na njihova tla, za kralja vesoljne Albanije. — Grčija iznenaja svet s svojimi izredno velikimi mornariškimi naročili, ki razodevajo očiten namen, zavarovati se pred

sredozemskima zastopnicama trozveze, ki gledata ljubosumno na njen nagli razvoj. Zdi se, da Grki v svojem ravnanju s srbskimi državljani in z lastnimi državljani srbske narodnosti niso vedno tako prijazni in vstrežljivi, kakor bi smela pričakovati Srbija na podlagi svojih uslug in svoje — moči.

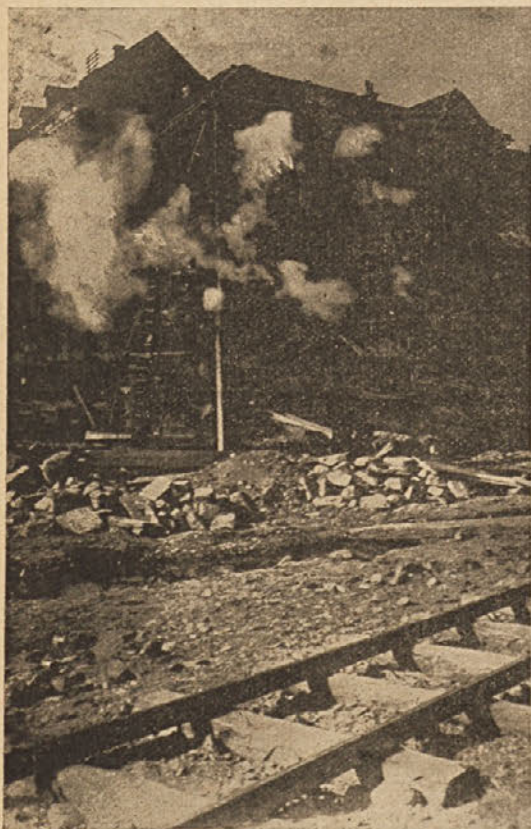
* * *

O nemških nasiljih v Alzaciji-Lorêni so pri nas do najnovejšega časa premalo pisali, dasi bi morala usoda teh dveh zatiranih dežel zanimati Slovence prav posebno. Prebivalstvo teh dveh provincij, ki ju je uropala Nemčija Franciji v nesrečni vojni leta 1870, misli in čuti po veliki večini francosko, nemška vlada pa hoče ponemčiti te svoje podanike z brutalno silo. Njena neizbirčnost v sredstvih gre tako daleč, da ne dovoli Alzaciji-Lo-

Na Španjolskem vre: V Barceïoni je bila velika dijaška revolta, ki so jo komaj zadušili z vojaško močjo; na obeh straneh je bilo obilo ranjenih.

rêni niti ene šole, kjer bi poučevali otroke v francoščini — njih materinskem jeziku. Višek nemške sirovosti je dosegel zadnji čas poročnik von Forstner v Savernu, ki

Dela v Ljubljani: Struga za bivšo Nagiasovo hišo.

je psoval prebivalce in ščuval vojake na nje, češ, da podari vsakomur, kdor zakolje Alzačana, 10 mark, a v kasarni je vabil vojake, naj opravijo potrebo na francosko trobojnico. Vihar ogorčenja, ki je izbruhnil vsled teh sirovosti po vsej deželi, bi bil rodil skoraj opasne nemire, vzlasti, ker je vojaštvo samolastno prevzelo policijske posle in začelo aretirati mirne ljudi vse vprek, od navadnega državljana do — državnega pravnika. Toda stvar je prišla v evropsko javnost in pred nemški državni zbor, ki je z ogromno večino obsodil to strahovlado — ne toliko iz pravičnosti, ki je Nemcem tuja lastnost, kolikor vsled tega ker so Nemci sami že siti objestnosti svojih pašev in harambašev. Polk, ki je zakrivil izgrede, je premeščen, poročnik von Forstner in polkovnik sta suspendirana; prebivalstvo je pomirjeno, kolikor more biti. Omajano pa je tudi stališče nemškega kancelarja, vsled nezaupnice, ki mu jo je izrekla zbornica. — Na Francoskem je padlo dosedanje ministrstvo, kakor pravijo, zaradi spora o novem posojilu, v resnici pa zaradi pravkar uvedene triletne vojaške službe, ki nalaga prebivalstvu prevelika bremena. Predsedstvo novega kabineta in portfelj za zunanje zadeve je prevzel Doumergue. — Z Angleškega ni novic, ki bi utegnile zanimati naše čitatelje, razen, da je voditeljica sufražetk, zloglasna Pankhurstova, že zopet aretirana. — V Italiji je bilo zadnji čas par izjav z jako verodostojnih mest, ki so zbudile veliko pozornost po katoliškem svetu: zdi se, da je Vatikan pripravljen opustiti iluzorni videz posvetne suverenitete, ako se mu zjamči njegova neodvisnost v ostalih rečeh potom mednarodnega dogovora. — Rusija in Nemčija stojita v znamenju dokaj ostrega medsebojnega konflikta, ker se prva protivi imenovanju nemških oficirjev na visoka mesta v turški armadi: interesi trojnega sporazuma vobče in Rusije še posebej ne dovoli prevladanja nemškega vpliva na tako važni točki, kakor je Carigrad.

* * *

Na Kranjskem so se vršile volitve v splošno kurijo; rezultate objavimo celotno, kadar bo volilni boj izvojevan. Večina pripade prej ko slej — ako ne bo kakega posebnega presenečenja — S. L. S., opaža pa se napredovanje nasprotnih glasov.

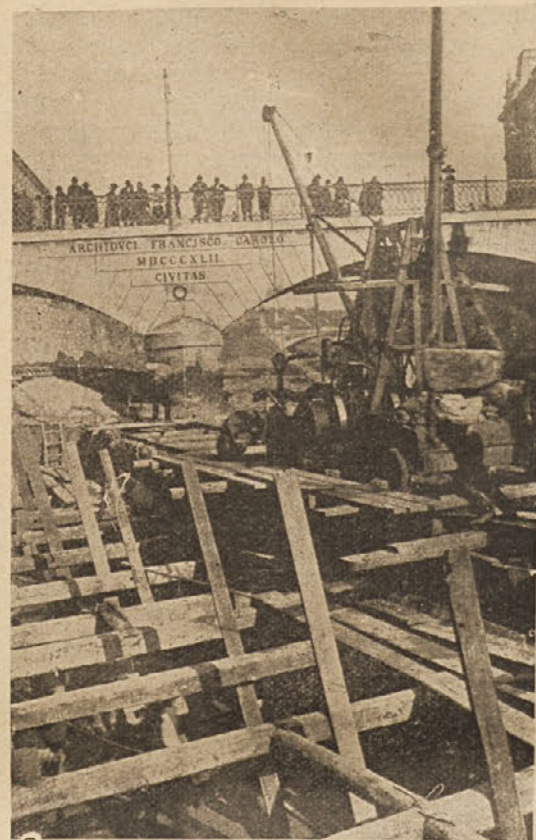
Zločin kot poklic in kot šport.

Zločince iz športa, ki se prištevajo takozvani boljši družbi, so spoznali že v 17. in 18. veku. Ali ta šport je ostal v srečo človeštva samo last anglosaksonskega plemena. Še le Američani so prevzeli s drugimi sadovi anglosaksonske kulture tudi zločin kot šport. Neki J. Abels nam razlaga to obširno v svoji knjigi „Zločin kot poklic in kot šport“. Zanj leta je zmanjkalo v raznih mestih Severne Amerike mladenčev iz najboljših krogov, ki so se odlikovali kot smeli jahači, plavači itd. Dolgo časa jim ni bilo mogoče priti na sled. Šele neki privatni detektiv, ki je bil gotovo obdarjen s talentom Sherlocka Holmesa, je odkril, kaj je gnalo te mlade ljudi v propast. Oni niso poginili kot žrtve zločincev, marveč kot sami zločinci.

V nobenem kraju sveta ni združena kraja s tolikšno nevarnostjo kakor v ameriškem „Far Westu“ — divjem zapadu. „Rough riders“ ali „sirovi jahači“, kakor bi rekli po naše, ki si iščejo po ondodnih slabo naseljenih krajih kruha kot lovci in ribarji, imajo svojo posebno moralo in svojo posebno pravico, odgovarjajočo čudnemu načinu njihovega življenja. Ljudje so tam silno gostoljubni in goje do vsakogar nenavadno zaupanje. Hiše, ki jih ostavljajo lovci mnogokrat za več dni, čakajo nezaklenjene gospodarjevega povratka. Odprte so vsakomur, kdor pride mimo, kakor pravi brezplačni hoteli. Vsak se sme vdomačiti v njih, toda gorje onemu, ki kaj ukrade! Ako si vzameš lačen ribo, kokoš ali šop koruze, ti ne zameri nihče; gorje pa onemu, kdor ukrade orodje ali konja — stvari, ki so tukaj nenadomestljive. Ako ulove takšnega tatu, ga ubijejo ali obesijo brez usmiljenja.

Mladi, navadnega življenja naveličani ameriški športniki, ki jim dirkanje z avtomobilom in lov ne nudita več nikakega čara, niso mogli premagati te izkušnje. Oskrbeli so se z najpotrebnejšim in se napotili na „divji zapad“, da se lotijo tamkaj sistematično — konjske tatvine. Kradli so konje v najoddaljenejših farmah, namesto njih pa so puščali novec, kolikor se jim je zdela vredna

žival, mestoma pa tudi več, posebno, ako so mislili da najde lastnik njihovo sled in se odpravi na preganjanje. Zgodilo se je tudi, da so poslali oškodovancu vsoto indirektno

Dela v Ljubljani: Kaj vidiš zdaj pod frančiškanskim mostom.

po tretji osebi. Ta novi sistem tatvine je zabaval izborni junake ameriškega turfa, ni pa našel odobravanja okradenih. Kjer so dobili takšnega „nobel“ tatu, so si dovolili s svoje strani nedolžno šalo, da so ga obesili, kakor je stara navada s konjskimi tatovi.

Ta malce prekrepi užitek je napolnil mlade ameriške milijonarje, da so prenesli svoje delovanje na drugo polje. Posebno od l. 1907. — 1911. so odkrili mnogo tatvin in vlomov po vilah in bankah Združenih Držav. Vlomilci so pustili gotovino in vrednostne papirje vedno nedotaknjene in so si prisvajali samo dragulje ali pa kake umetniške predmete. Nekaj dni po vlamu so poslali okradenemu odnešeno blago nazaj, h krati pa tudi odškodnino za razbita okna, pohištvo in ostalo.

Nemiri v Mehiki: V stanu uporniškega generala Ville, ki je zadal vladnim četam pri Juarezu krvav poraz.

Take in enake tajinstvene tatvine so se razplodile posebno v Newyorku, in prizadeti so se prištevali izključno milijonarski družbi. Ves napor detektivov, priti tatovom na sled, je ostal zaman. Takrat pa so se domislili, da so nemara tatovi sami člani najboljših krogov in da ravna jo s posebno spretnostjo. In zares! Slučaj je privedel policijo na sled teh športnih zločincev, ki so se dajali za masne nagrade poučevati pravim zločincem iz poklica. Eden najdarovitejših takšnih učencev je padel kljub vsej svoji spretnosti vendarle v roke policije, ki je našla pri njem na stotine raznih dragocenosti in mnogo denarnic z visokimi vsotami. Na vsaki stvari je bil listek z dnevom, krajem in uro tatvine. V ovitku z napisom „Moja oporoka“ je bil popis vseh teh stvari z opazko, da naj jih vrnejo po njegovi smrti pravim lastnikom. V priloženi izpovedi je izjavil kleptoman, ki je bil sam milijonar, da je imela zanj ta igra z opasnostjo še mnogo večji čar nego dirke ali lov.

Sodnega epiloga ni imela ta afera. Newyorške „štiri stotine“ so takim šalam vendar le dostopnejše nego „sirovi jahači“, pa tudi newyorška policija si je znala ohraniti spoštovanje do milijonarske darežljivosti.

Češka „maga“ na letošnjem gimnastičnem turnirju v Parizu: Zmagovito sokolsko moštvo, ki je dobilo prvo nagrado.

NOVICE.

Zaradi tiskarskega mezdnega gibanja se je ta številka zakasnela za en dan. P. n. naročniki nam naj zamudo oprostite. — Ukrenili smo vse potrebno, da dobe naročniki prihodnjo in božično številko pravočasno. Prihodnja številka izide že v sredo 17. t. m. božična pa v nedeljo 21. t. m. — V slučaju, da izbruhne tiskarski štrajk bo naš list vendar le izhajal; če ne bo mogoče v Ljubljani, se bo tiskal pa drugod.

Tolažba za starejše gospode. Nedavno je trdil neki ameriški učenjak, da prekorači delavna moč moža svoj višek že s 40. letom;

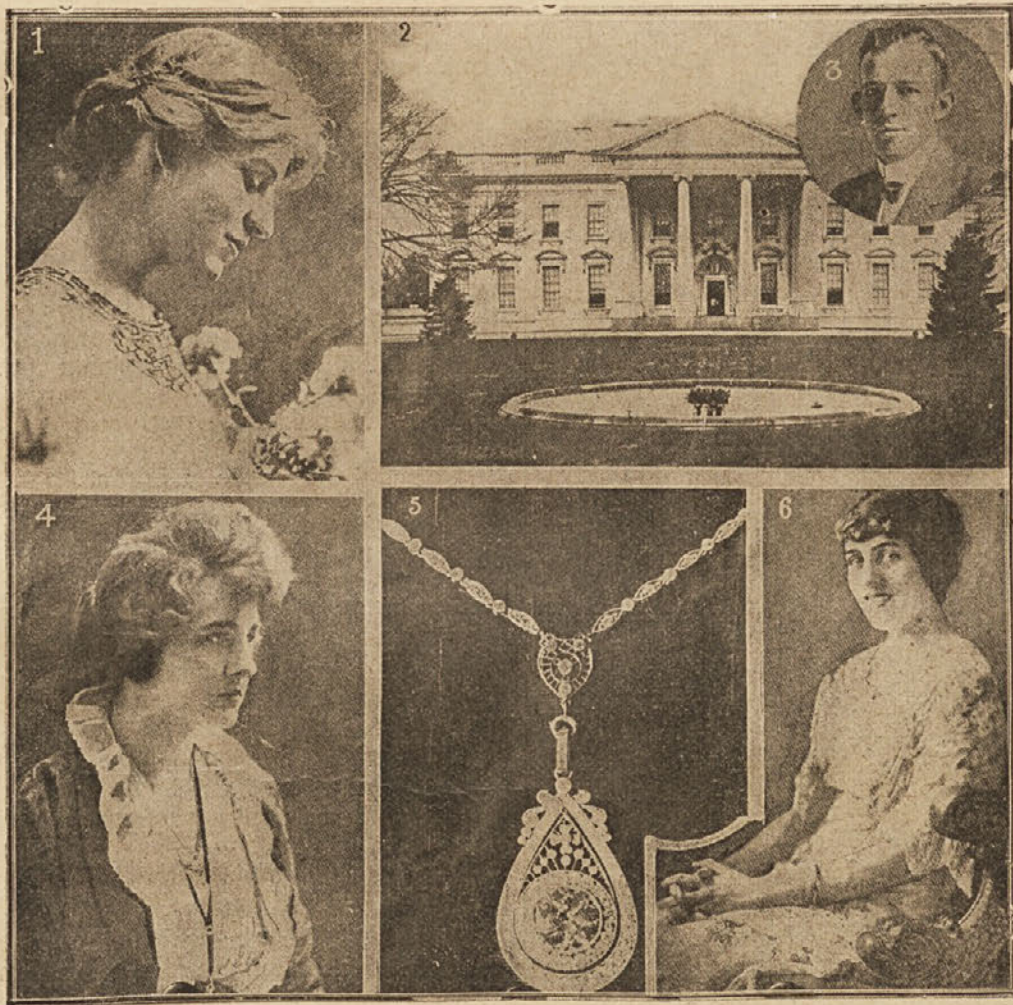
da, šel je še dalje in dokazoval, da človeštvo od moža, ki mu je več nego 40 let, ne more več pričakovati ničesar velikega in dragocenejšega, tako da je za vse gospode najpametnejše, ako se vdado s 40. leti „zaslužnemu počitku“. V tolažbo starejšim gospodom, ki jih obsoja Amerikanec kar tako vprek, objavlja neki francoski časopis rezultat zanimive statistike, ki izkuša ugotoviti, v kateri starosti je duševna sposobnost moža na višku. Pogled v zgodovino in v življenje velikih mož nekdanjosti uči — tako zatrjuje ta list — da izvrši večina ljudi svoja velika dela med 40. in 56. letom. Kemiki in fiziki so napravili svoj največji umotvor v 44. letu; to pa velja samo o lirskih in dramatikih, zakaj romano-

pisec potrebuje do popolne zrelosti dve leti več in napiše svoje najboljše delo v 46. letu. Ako hočeš postati velik vojskovodja, moraš ućakati pred vsem 47 let, glasbenik napiše svoje najboljše skladbe v 38. letu, in tudi igralec navadno ne doseže pred 48. letom viška svoje umetnosti. Ako si se namenil, vplivati na svoje bližnje kot filozof ali moralist, moraš bivati na tem svetu 51 let, preden ustvariš največje v svojem življenju. Da, originalni statistik zatrjuje celo, da je dognal, da postane zdravnik še le v 52. letu mojster svoje umetnosti. Istotako ni priporočljivo, oddati svoj glas politiku, ki še ni videl 53. pomladi; in kar se tiče velikih humoristov, pravi statistika, da zasije njihov humor še le po 56. letu v svojem najčistejšem blesku; to kaže, da je tista umetnost, ki zahteva najdaljšega študija — zabavljanje svojih bližnjih.

Prijatelji vrtnarstva in zmisleue vzgoje, se vabijo, da pristopijo v društvo „Vrtnarska šola“. Društvena naloga je — dajati članom direktne koristi, istočasno pa bode naše društvo splošno budilo veselje do obdelavanja zemlje. Naša „Vrtnarska šola“ bode po svojih močeh skrbela, da se že v otrocih začne buditi veselje do zmislenega obdelovanja zemlje, — ker se le na ta način vzgoji iz mladine najbolj koristne člane človeške družbe. — Vsakdo, kateri bi bil voljan pristopiti v naše društvo in sodelovati pri izpeljavi teh lepih načrtov, naj se blagovoli zglastiti na naslov: „Vrtnarska šola“, Kranj.

Tatvina v banski palači? Najelegantnejša je bila zagrebška banska palača gotovo pod komisarjenjem zloglasnega Cuvaja; naročali so v njen okras vse, česar je zaželela baronica Cuvajeva, ki ima znan fin okus za francoske starine. Ko pa je sledil Cuvaju v banski palači novi komisar in sedanji baron Skerlec, se je izkazalo, da je zmanjkalo vseh starodavnih umetnin, ki so bile od nekdanj kras in ponos banske palače ter so predstavljale velikansko vrednost. Koga so se prijele te stvari, pokaže policijska preiskava...

Koliko stane en del sveta. Panamski kanal je stal okroglo dve milijardi kron; v primer s to „svotico“ so pač smešno nizki troški, ki jih je povzročilo odkritje Amerike po Kolumbu: plače mornarjem 17.000 kron, oficirjem 6000 kron, vzdrževanje posadke 2000 kron, orožje, streljivo in ostale potreščine 15.000 kron, skupaj torej bore 40.000 kron!

Svatba hčere predsednika Združenih Držav: 1. nevesta, gdč. Lessie Wilsonova, 2. predsednikovo bivališče Beil Dom v Washingtonu, kjer se svatba vrši, 3. ženin Mr. Francis Sayre iz Newyorka, 4. družica, gdč. Momi Mc. Adoo, 5. Demantna ovratnica, ki jo pokonijo nevesti člani senata, 6. gdč. Eleanor Wilsonova, mlajša sestra nevestina.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

42. nadaljevanje.

Tajnik si je pritisnil prst na čelo in pomislil. Na to je pokimal, priklonil se in odšel.

Ko se je vrnil uro kasneje, je našel vse naše znanke pripravljene za odhod. Policijski načelnik mu je bil izročil zahtevano priporočilno pismo in ga pooblastil, da sprejme denar, dasi ga niso nič kaj veselile te obširne ceremonije, ki jih je hotela imeti Amerikančeva previdnost. Hotel pa je pokazati najbrže, da tudi policijski načelniki niso ljudje brez vsake vljudnosti in manire, ako jim pozlatiš dlani tako kneževsko kakor Amerikanec njemu: poslal je tri kočije, da zapeljejo tovariše iz mesta. Namesto pravih izvoščkov so sedeli na kozlih seveda sami preoblečeni redarji.

Brown je povabil v svojo kočijo Dušana in Whelerja; ker je prisedel naravno tudi tajnik policijskega načelnika, jim je bilo nekoliko tesno. Toda misel, da bodo kmalu zunaj mesta, daleč od vseh zaprtij, načelnikov, policijskih zased in drugih ovir, ob katerih se more spotakniti nena doma še tako dobro premišljen načrt, jim je bila tako prijetna, da niso niti opazili kdaj je zdrknila mimo njih zadnja solunska hiša.

Končno pa so se ustavile kočije kakor na dogovorjen mig. Kraj je bil neobljuden daleč na okoli, cesta prazna; le v daljavi se je videlo par samotnih in čemerikavih kolib.

„Tukaj, mislim, bi se lahko poslovil od gospode,“ je izpregovoril tajnik in pomignil Brownu z zgovornim pogledom svojih črnih oči.

Amerikanec je odprl vrata in se ozrl po okolici.

„Res,“ je dejal nato, izvlekel listino in vzel iz nje debel zavoje bankovcev. „Ali imate naše priporočilno pismo pri sebi? ... Ah, hvala; izvolite prešteti. Sporočite svedemu predstojniku naše pozdrave; upam, da bo cenil v polni meri lojalnost, ki nam velevala, držati se dane obljube in šteti kavcijo, kakor se imenuje ta svota v

narečju solunske policije, dasi bi lahko odslovili vas in vaše kočijaže praznih rok.“

„Gotovo,“ se je namuznil tajnik s ciničnim usmevom. „Toda gospod načelnik je zaupal vaši lojalnosti tem rajši, ker ve, da boste cenili tudi vi njegovo, ko se prepričate v kakem drugem kraju, da njegovo priporočilo ni bilo preklicano ... Saj veste, koliko je vreden popisan papir.“

„To spoznanje nas bo le veselilo. In da ohranite tudi vi v spominu to našo skupno vožnjo — evo nekaj za vas ...“

To reši mu je stisnil v roko precej obsežen bankovec.

Med tem razgovorom so bili izstopili. Naši prijatelji so bili izložili nekaj prtljage, ki so jo imeli s seboj, tajnik je sedel v svoj voz, kočijaži so obrnili ...

Par minut nato je bil oblak prahu, ki se je dvigal na cesti proti Solunu edino, kar je še spominjalo vrlo četo na turško policijo. Bili so sami, cesta, ki je ležala pred njimi, je bila slaba, toda vodila je naprej ... vodila je k odločitvi.

„Prav za prav bi bili lahko sami najeli vozove,“ je menil Estournelle. „Lahko bi se peljali do prihodnje železniške postaje — tako pa bo treba jahati podplate.“

„Boljši je tako,“ je dejal Dušan, „zato, ker je varnejše. Par kmetskih kljuset, ki

nas poneso dalje, dokler se ne zaupamo železnici, se najde kmalu. V Solunu že zato nismo smeli pustiti sledi, ker bi pretila nevarnost, da jo najde Hadil bej — ali bolje, njegova psa von Schratten in Birbantini ...“

V trenutku, ko je izrekel Dušan svoje besede in imenoval zločinca, kriva vseh teh nesreč in prigod, se je srečala „Florida“ v solunskem zalivu s križarko, ki je nosila Halila in njegova pomagata.

Vsa poštena trojica je stala na krovu križarke in opazovala jahto z daljnogledi.

„Florida zapuša Solun, ekselencia!“ je vzkliknil von Schratten z neveselim glasom, kakor da bi bil upal na tihem, da se ladija kazni in maščevanja kar pogrezne njemu na ljubo.

„Nič za to!“ je menil Halil bej brezskrbno in mahnit z roko. „Ljudje, ki jih je pripeljala, sede v varnem zaporu ali pa so še na ladiji. Ni se nam torej bati, da bi nas motili ...“

„E vero,“ je pokimal Birbantini. „Res je to: nihče nas ne bo motil v razgovoru z Alijem Kemalom, kakor se vidi. Samo — vrag ve, ali bo razgovor zaradi tega prijetnejši? ...“

„Florida“ pa je plula brzo in ponosno po sinjih valovih; hitela je, da se ustavi v Benetkah in počaka tam Amerikanca, ki je bil ukazal tako svojemu prvemu oficirju.

XXIV.

Mreža se zadrigne.

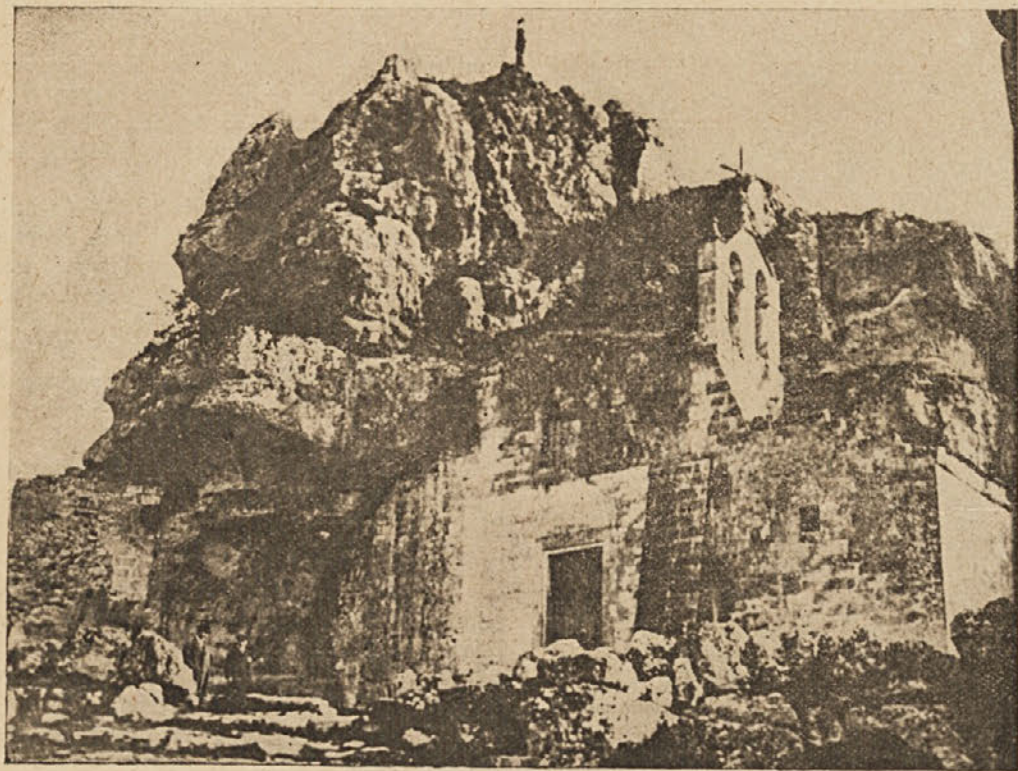
Minilo je bilo štirinajst dni — dolga doba za našo četo, ki je komaj čakala, da odloči usodo Arnavtov in njunih nesrečnih jetnic — še daljša pa za Ivanovega očeta, ki je čakal doma v grozi in skrbeh brez vsakega sporočila, in za Dušanovo mater in Ljubico, katerih sleherna misel je bila te čase molitev za srečen uspeh sina in brata ter njegovega prijatelja.

Dolga je bila ta doba tudi Aliju Kemal, ki je potoval s svojima proti domačemu kraju, podoben tigru, ki odnaša svoj plen v najglobljo džunglo, kjer mu hoče izpiti kri, varen pred zasledovalci.

Jusuf je bil izpolnil svojo obljubo; ko se je dal Ali Kemal izkrcati z bratom, Jerico in lady Heleno ob ustju Strume, mu ni bilo treba čakati niti četrte ure, da se je pojavil pred njim zvesti oproda; obdan od divjih obrazov, nabranih kdo ve kod po brlogih teme in zločina.

Sokolski Dom v Prvačini.

V italijanski provinci Potenza so odkrili te dni cerkvico iz III. stoletja po Kristu in našli v njej obilico dragocenih umetniških starin.

Arnavtski oficir se je spogledal zadovoljno s svojim bratom, potrepljal Jusufa po rami in mu izrekel pohvalo v domačem jeziku, katere učinek sta presodili jetnici po režanju, ki je razklalo divje obličje Skipetarja za trenotek v dve strašni, zgubane in sršči polovici.

„S temi vam ne bo dolgčas, mylady,“ se je obrnil Isa Kemal k Angležinji, ki je zrla z brezčutno visokomernostjo mimo teh razbojnikov v golo pokrajino. „To se pravi, jamčim vam vsaj, da vas od pomanjkanja zabave ne obide misel, ločiti se od nas in ogledati si naše zanimive dežele po drugačnem programu, nego sva ga sestavila z mojim bratom. Ti mladci so namreč veliki ljubitelji lepih dam — kar človeka končno ne moti posebno, ako se je sam že prej pozabaval; nato pa — tako mi Allaha — lahko bi se zgodilo, da vama odletita lepi glavici: nežnih čuvstev ne smete pričakovati od naših fantov, saj veste po lastni izkušnji, kako kratkotrajna je skipetarska ljubezen!...“

Lopov se je zarežal široko tej svoji zverski duhovitosti in se udaril po kolenih; toda smeh ga je minil kaj naglo, ko so se ujele njegove oči s Heleninimi — tako leden in oster je bil njen pogled.

„Poslušajte me, človek,“ je izpregovorila Angležinja z glasom, ki je zvenel trdo in rezko, — „človek, ako smem dati to ime nečloveku... Da se neha v vaši družbi vse, kar imenuje kulturni svet moralo in spoštovanje do šibke ženske — o tem sva se prepričali dovolj. Toda opozoriti vas hočem na nekaj, kar zahteva samo varnost vaših namenov in — bogme da, — tudi vaše glave! Iz vaših lastnih besed sem posnela, da slutite maščevalce za svojimi petami; svetujem vam torej, naj ne položi nihče izmed vaju svoje zločinske roke na naju dve, dokler niste tako varni in skriti, da vas niti prst božji ne izkoplje iz vašega zavetja. Sreča je opoteča povsod, tudi tam, kjer se Arnavt posmehuje človečanstvu in pravici; in gorje vam in vsem vašim, ako se vam spotakne noga na poti, na katero ste zašli...“

„Hahaha!“ Isa Kemal se je zagrohotal na vse grlo. „Ne bojte se, nežna golobica! Nihče ne položi roke na vaju, dokler nismo v naši dedni kuli — od ondod pa nas prst vašega Boga ne izkoplje, živih nikoli, ne nas, ne vas!...“

„Ali slišiš, srnica moja!“ Ali Kemal se je nagnil k Jerici, ki je zaječala obupno, odskočila in skrila svoj obraz na Heleninih prsih. „Tam bomo varni... pred tvojimi prijatelji in pred prstom božjim! Samo veter, ki brije nad vrhovi, bo mogel do tebe, da ti zapoje svatovsko pesem...“

Pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani.

Ustnice so mu drgetale v mahoma razpaljeni, divji strasti; in Jerica je lahko slutila pomen njegovih bogokletnih besed, dasi jih ni razumela.

Pravica pod kolesi: Strojevodja Jan Alois, prejšnji predsednik železn. pravovarstvenega in strokovnega društva v Borovnici, ki je bil nenadoma prestavljen v Nabrežino — v plačilo za svoj trud za pravice delavstva

„Toda ne bojte se,“ je povzel Isa Kemal, obrnjen k lady Heleni. „Nihče vama ne stori žalega — dokler ne dospemo na varno, kakor pravite sami; samo opozoriti vas moram, da bi pomenil vsak najmanjši poizkus bega vajino smrt: le korak z naše poti, le gib, ki izda to namero — in toliko krogel, kolikor je teh najinih zvestih, vaju reši bližine dveh zaničevanih Skipetarjev na vekomaj!“

In kakor da bi hotel potrditi svoje besede, se je obrnil k spremljevalcem ter jim dal v arnavtskem jeziku ukaz jako nedvojnega pomena; zakaj risje oči banditov so se obrnile od Ise Kemala do jetnic s tako zlobnim bleskom, da ju je izpreletela mrzla groza od glave do pete.

O Bog, kaj vse sta se bili že navadili prenašati ti dve ženski! Nikdar ne bi bili verjeli človeku, ki bi jima bil rekel pred letom dni, da je tolikšna moč njiju ubogih, šibkih, zgolj po ljubezni in negovanju hrepenečih sre...

„Na pot!“ je prekinil oficir sultanove garde ta pomenek na začetku nove križeve poti. Jusufovi spremljevalci so obkolili družbo, ki se je jela pomikati peš proti oddaljeni koči, osamljeni sredi bregovja in skoraj razpali...

(Dalje prihodnjič.)

Ugovor. „Ni bilo lepo od tebe, Emica, da nisi govorila prej resnice; že čez štiri-deset let sem star, pa se ne spomnim, da bi se bil kdaj zlagal.“ „Papa saj si vendar nedavno rekel, da spomin v starosti jako popusti.“

Pošten. „Slišati vas, ko se smejeje še tako pristrčno, je res prava dobrota, gospod ravnatelj. Tega od igralca tragičnih vlog niti ne bi pričakoval.“ „Nasprotno. Ravno pri teh vlogah se človek nanči smejanja — od občinstva.“

Nepričakovano priznanje. Snubač: „In zdaj še nekaj..., dolgove imam!“ Nevestin oče: „No, to se razume po sebi. Kdo pa nima dandanes dolgog — jaz jih imam tudi!“

Zagovor. Sodnik: „Vi ste toženi, da ste pričo udarili tako, da imazateklo lice; kako opravičujete to?“ — Kmet: „To je bilo tako: jaz sem rekel, da je navaden falot; pa ker ni hotel verjeti, sem mu dokazal z roko!“

Nepotreben pouk. Oče: „Jaz te že naučim hlače trgati!“ — Lipek. „Nikar me ne tepite saj to že znam!“

Napitnica. „Izpijmo ga vsak en kozarec na zdravje zaročencev s pristrčno željo, da bi ta veseli dogodek še prav dostikrat obhajala!“

Preveč plašljiv. Advokat: „Ljubi moj, naznaniti vam moram, da je šla tožba rakom žvižgat!“ — Kmet: „Torej bom moral nazadnje še žvižganje plačati!“

Iz šole. Učitelj: — Kako lastnost ima sraka?

Učenec: — Peti zna.

Učitelj: — Kdo ti je pa to povedal?

Učenec: — Prosim, kadar moja sestra poje, pa pravijo oče, da poje kakor sraka.

Nedeljska družba newyorških Slovencev.

Ženski vestnik.

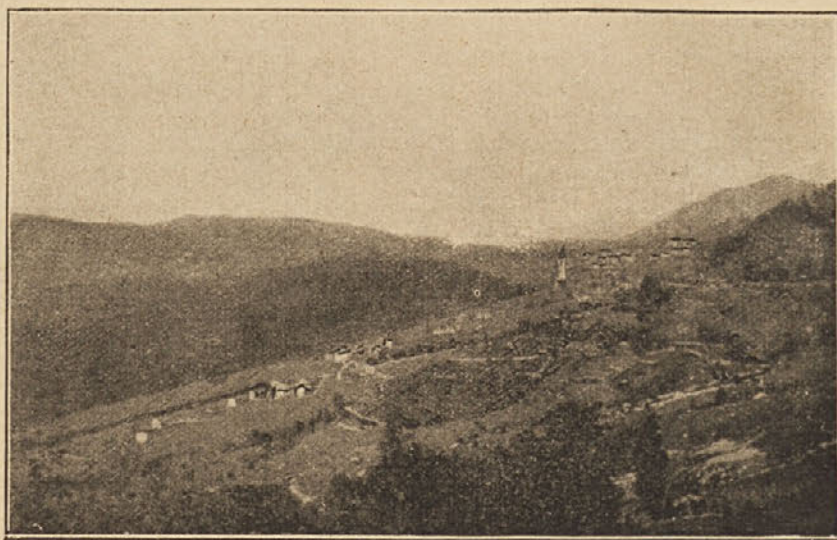
Ali naj dobe otroci denar?

Česar se Janezek ni učil, tega tudi Janez ne zna, in ker bo Janez prav gotovo imel opraviti z denarjem, je dobro in priporočljivo, da se že majhen uči računati z denarjem, gospodariti ž njim in predvsem varčevati. Otrok začeni naj že zgodaj spoštovati delo in z delom pridobljeni denar! Zaveda naj se, da je denarja škoda trati za nepotrebnosti stvari ter naj ve, da starši s trudom in z žrtvami pridobivajo novce za vsakdanji kruh.

Spoštovati in prav ceniti pa more otrok denar le tedaj, če ga dobro pozna, če ga ima sam. Mnogim, navadno najvarčnejšim staršem se navadno ne zdi prav, da bi 5–6 letna deklica ali deček imela denar, ki bi smela docela samostojno razpolagati ž njim. Prepričani so, da je to zapravljivost prve vrste; otrok bi izdajal denar za nepotrebne stvari, tega pa starši, ki živijo v skromnih razmerah, ne zmorejo. Tako domnevanje priča o kratkovidnosti in ozkosrčnosti vzgojiteljev, ki bi morali pomisliti, da se treba prav vsega šele učiti, torej tudi ravnanja z denarjem. Čim pozneje se začne ta šola, tem dražja je, tem težje spravi potem otrok svoje zahteve in želje v ravnotežje z denarjem, ki ga sme porabiti. Otrok naj torej dobiva vsak mesec majhno, svotico, spočetka kakih 50 v, pozneje 1–3 K, ali tudi več. Vendar pa morajo starši vedeti, kam gre ta denar ter morajo otroke navajati, da pridejo iz lastnega nagiba k materi po svet, ali naj izdajo denar za to in ono stvar, ali ne. Tudi naj otrok pojmi, da je mesec dolg ter zato ne sme izdati vsega »svojega premoženja« ž prve tri dni, potem je pa ostalih 27 dni brez denarja. Skratka, učiti se mora gospodariti z denarjem ter si natančno zabeležiti vse dohodke in vse izdatke. Ako bodo matere tako vzgajale svoje hčere in sinove, potem so lahko uverjene, da postanejo kdaj dobre gospodinje in preudarni gospodarji, in to je najlepša dota, ki jo more dati vsakdo svojim otrokom.

Tudi je prav, če damo včasih otrokom priliko, da si sami zaslužijo kako malenkost. Poplačamo jih s par vinarji za dobro izvršeno nalogo, za kako pot, ali za kakšno delo v hiši. Otrok je ves srečen, če si je sam kaj zaslužil. — Seveda se to ne sme zgoditi prepogostokrat, otrok namreč ne sme misliti, da ga moramo za najmanjši

trud nagraditi, marveč mora biti tudi brez tega postrežljiv in uslužen. Dajem pa rada, če vem, da otrok denar pametno porabi ali ga nese v hranilnico; saj če ravna tako, dajem pravzaprav le sama sebi.

Iz Beneške Slovenije.

Drugače pa je, če je otrok razsipečen. Pri takem otroku treba najstrožjega nadzorstva, ker je velika nevarnost, da bodo taki otroci kasneje tudi svoj lastni zaslužek za ničvredne stvari metali skozi okno ter končno žalostno propadli v bedi in sramoti.

Zato ponavljam iznova: Učimo otroke zgodaj varčevati z denarjem, odrekati si kaj ter krotiti se. Revna kočica ali sijajna palača ne prinašata človeku sreče ali nesreče, marveč le njegovo skromno ali nikdar zadovoljno srce.

Doktorica gospodinjstva. V Zedinjenih državah severoameriških je vseučilišče v mestu Illinoisu podelilo mladi gospej Adelini Jeffreji naslov doktorice gospodinjstva. Gospa je predložila svoje spise, ki se ne tičejo samo gospodinjstva, torej kuhanja, nakupovanja, šivanja, reda v hiši, marveč tudi skupnega življenja z možem. Doktorica se zavzema za svobodo žene in za razdelitev dela v zakonu, torej za popolno enakopravnost Oba zakonca naj služita in oba naj imata iste pravice.

Koliko potrebuje imenitna dama? Nedavno je tožila ga. Philip van Balkenburgova iz New

Yorka svojega ločenega soproga za povrnitev stroškov, ki jih je imela zadnje dve leti, ko ni več živela pri njem. Tožbi je bil priložen natančni račun s sledečimi postavkami: Tri potovanja v Evropo 150.000 K, stanovanje v newyorškem

hotelu 55.000 K, dva avtomobila 50.000 K, toalete 100.000 K, zabave in dinceji v restavrantu 50.000 kron, zdravnik in maserka 10.000 K, družabnica 36.000 K, zobozdravnik 6000 K, vsega skupaj 457.000 K, torej niti pol milijona ne! Zares skromna dama! — Znana dunajska kneginja Metternich-Sandowa, ki prireja že dolgo dobo vsako leto največje aristokratske prireditve v dobrodelne namene, pa porabi za svojo osebo letnih 30.000 K, in ves Dunaj se divi njeni skromnosti in varčnosti.

»Svet žene« t. j. »Kadinear Dunjasse« se imenuje najnovejši turški ženski list, ki izhaja v Carigradu. Izdaja ga Nurric-Ihanum, soproga turškega žurnalista. »Svet žene« izhaja vsak dan; bavi se izključno le z domačimi, gospodinjstvenimi vprašanji ter izbegava vsako politiko. Ker je turška žena še danes sužnja v pravem pomenu besede, seveda ni možno zahtevati, da bi imela moderno glasilo, ki bi se zavzemalo za žensko osvoboditev. List »Svet žene« zastopa staroturške nazore, ki so popolnoma nasprotni modernim nazorom Mladoturkov. List urejajo samo ženske. Obžalovati je, da imajo na Turškem konservativni ženski krogi večji vpliv ko moderni.

Vpliv modernega dela. Profesor Honghston v Dublinu je primerjal na mnogih slučajih duševno in telesno delo človeka ter je dognal sledeče: Dve uri duševnega dela odtegneta človeku toliko moči, kolikor ves dan ročnega dela, kakoršnega opravljajo rokodelci. Zato morajo vsi oni, ki delajo samo z možgani, skrbno paziti, da menjavajo svoje duševno delo s telesnim, oziroma da si privoščijo dovolj počitka ter ohranijo tako pravilno ravnotežje med duhom in med telesom.

Da se preproge na tleh ne vihajo, je možno zabraniti na dva načina: Prišij na spodnje strani oglov približno 15 cm dolge in 4 cm široke pramene iz pločevine, ki si jih daš lahko narediti pri kleparju. Ali pa položi preprogo na tla, tako da bo robe zgoraj, pomoči ogle z mokro gobo in jih potem obteži s knjigami. Naslednjega dne je preproga ravna. Sedaj pomaži ogle narobe z gostim vročim lepom in pusti preprogo zopet čez noč, da se lep posuši. Na ta način ostanejo ogli dolgo časa trdi in se ne vihajo.

† **Ljerka pl. Šramova.** V Zagrebu je umrla 26. novembra t. l. odlična, tudi v Ljubljani dobro znana hrvatska igralka, Ljerka pl. Šramova. De-

Zatiški samostan na Dolenjskem.

Vsled velike gostije,

dobre jedi in pijače, pa tudi vsled zavživanja slabih, težko prebavljivih ali skvarjenih jedi je več ljudi bolnih, kot vsled pomanjkanja. Toda pri jedi, posebno če ista ugaja, noben človek ne misli na zle posledice. Nekaj pa je, kar človek lahko stori in česar ne sme zamuditi in to je, da ima vedno pri roki odvajalno sredstvo, ki pospešuje prebavo in urejuje redno odvajanje. Pa tudi tu je potreba največje previdnosti;

kajti mnoga novejša odvajalna sredstva imajo lastnost, da črevo slabe, tako da isto ne deluje več normalno brez njihove pomoči. Pri takih sredstvih se mora jemati vedno večja množina, torej dvakrat, trikrat toliko in tako naprej.

Priporočljivo je torej, da ostanemo pri preizkušanih, mihi in zanesljivo odvajajočih Fellerjevih rabarbar kroglicah z znamko »Elzakroglice«. Teh ni treba stalno jemati, ampak rabijo se enkrat in potem se zopet lahko preneha z njimi. Tudi ni potrebno količine zvišati, ker črevo po teh odvajalnih kroglicah ne oslabi kot po

mnogih drugih sredstvih, ampak se še okrepča in zbudi. Fellerjeve kroglice z znamko »Elza-kroglice« so torej od vseh drugih odvajalnih sredstev najboljše. Naj bi jih imeli torej vedno doma za zbujanje slasti do jedi, za odpravo želodčnih krčev, motenj pri prebavljanju, zaprtju in pehanju. Priporočamo našim bralcem, da naroče 6 škatlic za K 4.— franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 280 (Hrvaško), najboljše kar obenem s Fellerjevim poživljajočim, bolečine lajšajočim, rastlinskim fluidom z znamko »Elza-fluid«, ki stane 12 steklenic samo K 5.— franko. —ha

lovala je z največjo ljubeznijo 25 let na gledaliških deskah. Poleg igralskega talenta jej je podelila narava v vrhovati meri še drugih darov. Ga. Šramova je bila krasotica, vesela, elegantna, imponujoče postave in nad vse milega obraza. Kot igralka je bila polna živega temperamenta in ljubeznive razposajenosti. Najrajša je nastopala v modernih francoskih veselih igratih. Igrala je v Zagrebu 1065 krat ter je vedno očarjala občinstvo s svojo veliko umetnostjo in svojo izredno pojavo. Pred leti je začela ga. Šramova bolehati; 7 let se je borila z najljutejšo energijo s svojo edino, najhujšo sovražnico — jetiko in sedaj je podlegla. Ni še minilo leto, ko je pohitel ves Zagreb radosten v Talijin hram, da proslavi 25letni jubilej svoje ljubljenske, ki je nastopila takrat zadnjikrat v izvirnem hrvatskem delu Mirka Dečaka »Crveni kimono«. Dne 28. novembra t. l. pa se je zbralo isto občinstvo žalostne duše na zagrebškem pokopališču, da izkaže zadnjo čast svoji Lierki, ki je znala toli naravno oživiti na odru vsak ženski

značaj. Kot ena najodličnejših članic hrvatskega gledališča je gostovala večkrat Lierka pl. Šramova v Belem gradu, v Pragi in v Ljubljani, ter je imela povsod najlepši uspeh. S smrtjo pl. Šramove je izgubilo hrvatsko gledališče jako mnogo; Zagreb ter vsa Hrvatska pa tudi ves jugoslovanski, umetnost ljubeči svet se bo spominjal Lierke pl. Šramove z velikim spoštovanjem in z ljubeznijo. Večna slava in časten spomin Lierki pl. Šramovi!

Ženske napredujejo. Leta 1912. si je priborila Francozinja, ga. Lucienne Heuvelmanns za svoja izredna kiparska dela takoimenovano »rimsko nagrado«. Ta nagrada obstoji v tem, da sme odlikovanec prebivati štiri leta brezplačno v Rimu v vili »Medici« ter dobiva tekom teh štirih let rento 5000 frankov. Vila »Medici« je bila lanskega leta vsa razburjena. Ali si bo upala mlada dama v domovanje umetnikov, kjer ni prebivala doslej še nobena ženska? Upala si je tu in ostala dolgo edina ženska v tem »moškem samostanu«.

Letos jej je sledila tovarišica, tudi Francozinja, komponistka Lilly Boulanger, 19letna mladenka, ki jej je bila prisojena za njena glasbena dela »rimski nagrada« z 32 proti 36 glasovom, torej skoro enoglasno. — Leta 1911 je priznala švedska akademija znanosti znano Nobelovo nagrado 194.000 mark raziskovalki radija, pariški vseučiliški profesorici gospe Curie, ki je rojena Poljakinja Slodovska. Leta 1910 je dobila Nobelovo literarno nagrado 180.000 K Selma Lagerlöfova, najznamenitnejša švedska pisateljica svetovnega slovesa. Pred nekaj leti pa je bila odlikovana z Nobelovo nagrado pisateljica Berta Suttnerjeva, ki se zavzema vse svoje življenje za to, da bi se med kulturnimi narodi odpravile vojne. — Rimski in Nobelova nagrada so priznanja, ki se zanja bore prvi, najuglednejši umetniki, učenjaki, pisatelji svetovne slave. Ako so se podelila ta priznanja tudi ženskam, je to znak, da so te ženske izredni talenti velikih, nenavadnih sposobnosti.

MILAN PLUT PO MACEDONSKEM BOJIŠČU

Cena knjigi 2 K za naše naročnike v našem upravnistvu le 1'20 K; kdor pa plača celoletno naročnino za »Slovenski Ilustrovani Tednik« 10 K za leto 1914. naprej, dobi to knjigo zastonj in poštne prosto.

Razveseljivo dejstvo je, da se tudi po naših krajih vživa vedno več čaja. Še ni tako davno, da so še v imovitejših krogih pili čaj le tedaj, če so imeli goste. Danes ve skoro vsakdo, ceniti veliki zdravstveni pomen čaja.

Posebno priljubljen je ruski čaj z znamko K. u. C. Popoff. Ta obče znana firma se ravna po svojem načelu, da spravlja na trg le izbrane in strokovnjaško sestavljene vrste čaja. Pravi »Popoffov čaj« se dobiva le v originalnih zavojih od 1/8 ruskega funta dalje v vseh boljših trgovinah z živili. V njih se dobivajo tudi ilustrirane knjižice z navodilom, kako treba pripraviti časo finega čaja.

Božjastni bolniki.

Pomoč in ozdravljenje po izkušenem zdravljenju. Strogo individualno lečenje. Trajno ozdravljenje brez ponovitve. Brezplačna pojasnila daje tistim, ki iščejo pomoči, zdravniški ordinacijski zavod specializiranega zdravnika dr. A. Szabó, Budapešta V., Groß-Kronengasse 18.

Redko odlikovanje. Na graški »Herbstmesse« je letos dobila edina firma za poljedelske stroje Titania-Werke v Pernau-Wels

Smel polet preko srednje Evrope: Francoski letalec Védérines, ki je preletel brez pristanka vso Nemčijo in došel preko Avstrije, kjer so ga obstreljevali iz petiovaradinske trdnjave, v Belgrad.

drugo najvišje odlikovanje srebrno državno in srebrno svetinjo štajerske c. kr. kmetijske družbe. To odlikovanje je tem pomembnejše, ker pri praktičnem kazanju parilnik za živinsko krmo znamke Titania ni le bil edini, ki je prejel to visoko odlikovanje, marveč ker udeležena konkurenca sploh ni dobila odlikovanja, torej si ni mogla priboriti niti manjšega odlikovanja kakor rastavno svetinjo ali doplomo.

Veliko škodo in izgubo na denarju si zadene vsak, kdor takoj ne odpravi glavobol, nevralgijo na obrazu, zobobol, bolečine v ušesih itd., zakaj izguba na času in delavni moči velja več nego preskušeno bolečino lajšujoče zdravilo kakor je Fellerjev fluid z znamko »Elza fluid«, ki ga razpošilja lekarnar E. V. Feller, Stubica Elzatrž št. 280 (Hrvaško) 12 steklenic za 5.— kron franko. Mnogo zdravnikov ga priporoča ter rabi v svoji praksi in sami smo se prepričali, da pomaga pri vsakovrstnih obolenjih, pri migljanju pred očmi, oslabelosti oči, šumenju v ušesih, nahodu, gnitju zobnega mesa, slabem duhu iz ust in še v mnogih slučajih.

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke kdor naroči

5 kg pošl. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine ligove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Prazarna Žitne Kave v Postřelmovu.

(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Mična darila

1 poštni zavoj obsejajoč: 4 komade steklenih bonbonjerov, 4 komade steklenih vaz, 6 komadov steklenih pivnih čaš, brušenih za 8 kron po povzetju.

Prekupcen velik popust.

Ernst Renelt, Meistersdorf, stekl. rafinerija (Češko).

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidla znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, težnje iz ušes, tinitus po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v

Iekarni na Novem trgu, Celovec.

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Uro z verižico za le 3 K.

Ker sem nakupil velike množine žepnih ur, razpošiljam 1 krasno imitirano žepno srebrno žepno uro z izvrstnim ankerjem. kolesem po slepi ceni po 3 K, 2 kom. K 5-80, 3 kom. K 8-50, 5 kom. K 14.—, 10 kom. K 27.—. To ugodno priliko bi ne smel nihče zamuditi. — 3 letno jamstvo. — Razpošilja po povzetju

Elksportna trgovina z urami
JOH. GELB, Novi Sandec šteč. 88.

50.000 parov mošk. in žen. ševro čevljev na zadrgo,

ki so zaostali zaradi prepozne dobave, sem se odločil prodati te moške in ženske čevlje na zadrgo po lastni ceni par po le K 5-50. Pri naročbi radostuje napoved mere v centimetrih ali številke. Zamenja dovoljena. Po povzetju razpošilja kršćanska razpošiljalna trgovina s čevlji

FRANC HUMANN,
c. kr. trgovsko sodno protokollirana firma
Dunaj, II., Aloisgasse šteč. 3/76.

Ženske operne komponistke. Med muzikalnimi novostmi, ki jih namerava pariška »Komična opera« v kratkem uprizoriti, sta tudi dve operi, ki sta ju komponirali dve ženski. Soprog slovitiga pariškega odvetnika, Laborija, Dreyfusovega zagovornika, je uglašila neko japonsko besedilo. Gospodična Nadija Boulanger, je skupno s svojim učiteljem Raoulom Tugno ustvarila glasbo k libretu »Mrtvo mesto«, ki je spisano po D'Annunzиеvi drami. Ga. Labori je že priznana komponistka, gđč. Boulanger pa je sestra gđč. Lilly Boulanger, ki je dobila lansko leto »rimske nagrade«. Tudi Nadija Boulanger je baje mnogo obetajoč muzikalni talent.

Finska. Nov zakon v varstvo nezakonskih otrok. Finski deželni zbor je sprejel glede nezakonskih otrok zakon, ki ustreza skoraj vsem zahtevam mednarodnega ženskega gibanja. Najvažnejše točke so sledeče: 1. Že pred rojstvom otro-

ka ima določiti občina zaupno osebo, ki mora zastopati koristi otroka in nezakonske matere napram očetu. — 2. Oče mora plačevati alimentacije do 16. leta otrokovega, dela nezmožnega otroka pa podpirati vse življenje. — 3. Dva meseca pred in dva meseca po porodu naj dobiva nezakonska mati gotov znesek za vzdrževanje. Če obdrži otroka pri sebi, ima prejemati ta vzdrževalni donesek za dobo šesterih mesecev. To mora plačati — ako treba — občina, ki naj potem izterja denar od očeta. Vsekakor važna določba, ker je na ta način nezakonska mati obvarovana bede. — 5. Če je dokazano, da je imela mati več ljubimcev, se razdele alimenti na vse prizadete moške, kar je zopet pravično in pametno v varstvo moža. — 6. Nezakonski otroci imajo iste dedne pravice kakor zakonski. — S tem zakonom je moderna in napredna Finska izbrisala madež, ki ga je vsak nezakonski otrok že prinesel na svet.

MEIN

UVOZ KAVE

Podružnica: Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Razpošilja se na vse strani monarhije od 5 kg naprij poštne prosto.

Čudodelna šivalna priprava

za nogavice in pletenine, za sakaenino.

Z našo brez primere izvrstno čudodelno šivalno pripravo si varujete oči, pridobite čas, izvedete delo trpežno in lepo ter čudovito enakomerno, in je ta čudodelna šivalna priprava najbolj pomočnik pri šivanju nogavic in vsakršnih drugačnih pletenin, kakor spodnjih kril, namiznih prtov, servietov, rjuh, Jegrovega perila, obleke itd., ter so da z našo čudodelno šivalno pripravo vsak predmet posebno hitro in čudovito lepo ter enakomerno kakor nov popraviti in smo prejeli že mnogo tisoč zadovoljnih pisem. Cena eni kompletni čudodelni šivalni pripravi z lahko umljivim ilustrovanim navodilom K 3⁵⁰, 3 kosi K 8[—].

Prodaja po povzetju pri trgovini novitet M. Swoboda, Dunaj III/2, Hiebgasse 13-280.

Kdo hoče plišev album zastonj?

Naslednje blago se odprodaja po kar slepih cenah, k vsakemu naročilu nad 20 K priložim plišev album za fotografije kot božično darilo, vsem drugim naročbam pa dodam presenetljivo darilo.

10 metrov šifona za vsakršno perilo le . . .	K 5.90
10 " flanele la. za vsakršno perilo . . .	4.50
10 " cefirja, sortiranega za srajce . . .	6.30
6 " delena za eno obleko . . .	3.60
6 " platnenega cefirja za eno obleko . . .	5.40
6 " atlasastega barhenta . . .	5.80
6 " listra, sivega, modrega ali rudečega . . .	5.90
6 " belega, ajour blaga . . .	5.40
5 " čisto volnenega krepa vseh barv . . .	11.90
5 " angleškega blaga za en kostim . . .	8.50
5 " kamgarna vseh barv le . . .	11.90
5 " popeline, svili podobne . . .	18.25
2 1/4 metra čisto voln. angl. 140 cm širokega blaga za kompl. krilo . . .	7.95
3 1/4 " angl. blaga za kompl. moš. obleko . . .	11.40
3 1/4 " črnega kamgarna za kompletno moško obleko . . .	10.25
2 1/4 " sukna s svilenimi čitami za 1 bluzo . . .	3.90
2 1/4 " barhenta s svil. črtami za 1 bluzo . . .	3.35
4 kom. sortiranih ženskih srajc . . .	5.95
3 " sortir. predpasnikov . . .	3.60
2 " platnenih rjuh, kompletnih . . .	4.90
2 " posteljnih odeval rdečih ali modrih . . .	4.95
12 " sortiranih žepnih robcev . . .	4.90
12 " sortiranih brisač . . .	4.90
1 " namizni prt za sveti večer . . .	3.95

Pišite čimprej na Razpošiljalno podjetje

Rudolf Lichtner, Leitmeritz a/E. št. 26.

Cenovnik zastonj in prosto poštne. — Razpošiljanje po povzetju, od 20 K dalje franko.

Samo K 4.10

Samo K 4.10

Št. 410. Nikelnasta anker rem. natančno idoč K 4.10.

Št. 500. Enaka s sekundnim kazalcem K 5.50.

H. Suttner

Ljubljana šte. 5.

Največja, najsolidnejša razpošiljalna trgovina za ure, :: zlatnine in srebrnine. ::
Ceniki zastonj in poštne prosti.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. — Glavno zastopstvo tovarne ur „Zenith“. ::

Kako si more misliti dobro kavo brez dobrega kavnega pridatka, je res čisto nemumljivo, kajti šele dober kavni pridatek da kavi pravi okus, vonj in barvo. Najboljši kavni pridatek je po splošni sodbi vseh naših gospodinj Kolinska kavna primes, ki je obenem tudi edino pristno domače blago te vrste. Če hočete torej imeti res dobro kavo, kupujte Kolinsko kavno primes!

Prekrasne škatlje (doze), ki smo jih prvotno dali napraviti namesto drugih daril za naše odjemalce, razpošiljamo odslej splošno. Napravljene so po umetniških načrtih iz močne pločevine, zunanost pa je starosrebrna imitacija, in razpošiljamo take škatlje, napolnjene z rženo kavo, v skupni teži 5 kg. K 4.50. — Poštino plačamo sami. Glede na kako nesporazumljenje opozarjamo na to, da razpošiljamo škatlje samo dokler bo še kaj te pičle zaloge. Prav primerno za božično darilo. Oldřich Vitáček, Praga, Karlin. (Češko).

Gospodarstvo. Prvo stremljenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnegakoli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravnejši, najmodernejši in najidealnejši način varčevanja se doseže z življenskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. Kot posebno kulanto in kot prvo slovansko zavarovalnico na avstrij-

skem jugu priporočamo banko „Slavijo“, katera tudi dovoljuje stalno nameščenim uradnikom pod zelo ugodnimi pogoji posojila. Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postreže generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Recite vedno

KuČ

KuČ „Popow-čaj“, ako želite najizbornejšo čajno znamko sveta. Kdor jo pozna, ne vzame nikdar več drugega čaja, ker en poskus dokaže njegovo dobroto.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na želodec.

Vsebuje pravo planinsko mleko.

Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 8

TUDI BABICA JE ŽE VEDELA,

da mora rabiti le Schichtovo milo, če hoče oprati perilo brez mnogo truda do belega kot sneg. Schichtovo milo, znamka „Jelen“, ima nenadkriljivo pralno moč in ohrani perilo kakor novo, ker je — v nasprotju z mnogimi novomodnimi pralnimi sredstvi — zajamčeno prosto jedkih, ostrih sestavin, vsled katerih perilo kmalu razpade. Zaupajte imenu Schicht! Že 60 let se odlikuje.

Pijte samo Tolstevrsko slatino

ki se naroča v Tolstevrhu p. Guštajn (Koroško.)

Ostanki po čudovito nizkih cenah!
Izredna nakupna prilika!

Stotine ostankov, blaga za moške in ženske obleke se prodaja čudovito ceno. Zahtevajte vzorce z imenikom ostankov.

Prva šleska razpošiljalnica suknjenih izdelkov

„SUDETIA“
Jägerndorf 49, Avstr. Šlezija.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj
v Spodnji Šiški št. 222
pri Ljubljani. Dobi se v
Kolodvorski ul. št. 200 ali
pa v trafiki pri cerkvi.
V treh tednih prastejo naj-
lepši lasje. Stekl. po 2 K
in po 3K. Pošilja se tudi
po pošti. Izborno sred-
stvo za rast las.

Za gotovost se jamči.
Zadostuje samo ena
steklenica. 1
Spričevala na razpolago.

Hiša

hlevom, blizu Trsta, z mešano
trgovino, trafikom in gostilno se
proda. Letni promet 140.000 K,
ki se pa lahko poveča. Cena
po dogovoru. Vprašanja pod
„dobrodošč“ na upravo lista.

Išče se priden in samostojen

kovač

kateri bi prevzel kompletno
kovačijo v večji vasi na No-
tranjskem. Najemnina po do-
govoru. Kje pove iz prijaznosti
upravnistvo Sl. Ilustr. Tednika.

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom se naznanja,
da je velika množina ameri-
kanskih trt na prodaj, in sicer
laški rilček (Wälschriesling),
žlahtina (Gutedel) rdeči in
beli, muškata žlahtina (Mu-
skat-Gutedel), trunta, plavi in
bell burgundec, beli renfol,
pošip (Mozler), silvanec, iza-
bela, portugizec, kapčina, tra-
miner, šmarica, mešano in
več tisoč divjakov vkorenje-
nih. — Vse trte so cepljene na
Rip. Portalis in dobro zara-
ščene in popolnoma vkorene-
čene, za kar se jamči. Cena
trta z po dogovoru. Oglasiti
se je pisмено ali ustmeno pri
Francu Slodnjak, trtar, pošta:
Juršinci pri Ptuj.

Najfinije
naravno čajno maslo!
ponuja od 5 kg dalje
Georg Weißenbrunner,
Mettmach (Zg. Avstr.) 260

Za kratek čas.

Nepričakovan odgovor. Mož: — Nocoj
se mi je sanjalo, da sem umrl. Žena: — Ko-
liko časa si se pa moral peči v ognju? —
Niti minute; sv. Peter mi je rekel: „Ti prideš
v nebesa, ker predobro poznam tvojo staro.“

Obstrukcija. A: „Kako je vendar mogel
poslanec 36 ur govoriti?“ — B: „To mu je
bilo prav lahko. Osem let, odkar je oženjen,
ni smel nikdar govoriti; sedaj je imel pa
priliko.“

V višji dekliški šoli je profesor verouka
omenil zakonske zadržke. Poklicana je bila
potem neka malo pazna učenka, da naj na-
šteje te zakonske zadržke. Le par jih je
znala povedati. Ko ji profesor nato reče: „No,
kateri je še?“ ona odgovori: „Če nobenega
snubca ni.“

Iz ljubezni do bližnjega, Sodnik: „Ali
ste res pričeli posodili denar po 50 od sto?“
— Oderuh: „Jaz bi mu sicer ne bil smel
posoditi; pa storil sem to le zato, da bi on
ne prišel kakemu judu v roke.“

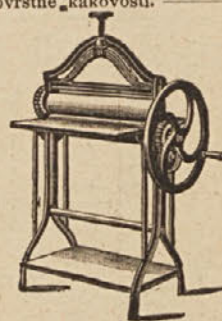
Rajši bi sedeli, nego plačali. Smešen
dogodek se je pripetil v bližini Krasnega
Sela v Konstantinovem okraju na Ruskem.
Načelnik okraja je zbral nekega dne kmete
in jim predaval prav zanimivo o velikih
uspehih zrakoplovstva. Ko je govoril nekaj
časa svojim pozornim poslušalcem, jih je
pozval, da naj prispevajo tudi oni po svojih
močeh za povzdigo ruske zračne flote. Kmetje
so si izprosili pol ure časa za premislek;
nato so poslali h glavarju odposlanstvo, da
se pogodi z njim. „Vaše visokoblagorodje,
je izpregovoril voditelj, „zborovanje prosi
vaše visokoblagorodje najponižneje, da bi
nam bili to pot še milostljivi. Časi so slabi,
denarja primanjkuje povsod. Ali se ne bi
mogla ta denarna kazen izpremeniti v za-
porno? V tem slučaju smo vsi pripravljeni,
odsedeti jo takoj.“ Ali je kmetičem odleglo,
ko so izvedeli, da v tem slučaju ne gre
ravno za kazen o tem molči zgodovina.

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo

ves iz kovanega železa in jeklene plo-
čevine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni
stroji, obračalniki za mrvo, senene
grablje in mlečni medilniki priznani
prvovrstne kakovosti.

„Titania“
za strojno
glajenje
perila,

pralni stroji, ožemalniki za
perilo, pomivalne mize so ne-
prekosljivi.

Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.

Prospekte, izpričevala brezplačno.
Radi dovoljujemo plačevanje
na obroke. Išče mo zastropnike.

Tehnikum Mittweida.

Ravnatelj: Prof. A. Holz. Kraljevina Saška.
Višji tehniški zavod za električno in strojništvo.
Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in
delovodje. Električni in strojni laboratoriji.
Učna tovarna - delavnica. Najstarejši in
najbolj obiskovani zavod. Program itd.
brezplačno pošlje tajništvo. 134

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega pulje-
nega 2 K; boljšega 2 40 K;
prima polbelega 2 80 K;
belega 4 K; belega puha-
stega 5 10 K; velenega
snežnobelega, puljenega
6 40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K; belega, finega
10 K; najfinjši prsni puh
12 K.

Najboljši češki nakupni vir.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega,
rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka,
z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z
novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14
in 16 K, zglavnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga,
140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga,
70 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz moč-
nega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in
14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko.
Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.
Natančnej cenik gratis in franko. 251

„Skoči, možiček moj!“

Najnovejša vesela družabna igra!

Ne le za odrasle nego tudi za otroke je naša
nova izredna vesela družabna igra „Skočimo-
žiček“, ki jo lahko igra poljubno oseb, najlepša
in najzanimivejša zabava. Prav tako je za dru-
štva, klube, kazine, gostilne i. t. d. kakor
tudi za vsako družino izredno zabavna in za-
nimiva. V jako fini izvedbi kompletno z navo-
dila velja samo K 3.—.

Prodaja po povzetju trgovina z novostmi:

M. Swoboda, Dunaj III., Hiessgasse 13—280.

Ali hočete ostati zdravi?

Potem se morate varovati pijack, ki razburjajo živce.
Predvsem bobove kave! Idealno nadomestilo za bobovo
kavo, ki je glede prijetnega okusa enaka bobovi kavi,
pa nima njenih zdravju škodljivih substanc, je „Rogg-
kaffol“. Roggkaffol je poceni, zdravju koristen in iz-
redno prijeten. — Zavoj 5 kg težak franko proti po-
vzetju K 4 30. — Namesto ničvrednih brezplačnih pri-
klad res praktično presenečenje za vsako gospodinj-
jo. „Roggkaffol“ Lebensmittelwerke, Trautenau, Abt. II.
Iščemo povsod dobro uvedene zastopnike!

Neverjetno poceni!!

710 kosov le K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča
precizijaka anker ura z lepo veri-
žico, točna za katero se jamči 3
leta, 1 moška svilen zavratnica,
iz bele masivne pale jamečno ne-
zdrbljive, 8 kosi finih žepnih
robovec, 1 moški prstan z imitir-
nim dragim kamnom, 1 ustnik
z imitiranim jantarom, 1 krasno
žepno toaletno zrclo, momentni
fotograf, 1 fin zobotrebec iz štir-
nih delov, 1 ženska broška (no-
vost), 1 par duble zlatih manšet,
gumbi „Ideal“ s patentno za-
pono, 1 čudovito lep album za
podobe obsejajoč različne podobe
najlepše na svetu, ki morajo za-
nimati vsakogar, 1 čudovito lep
ženski vratni colier iz orientalskih
belih nezdrbljivih biservov, 20 fi-
nih dopisnih predmetov in še 610
različnih predmetov, ki so v hiši
jako koristni, vse skupaj z uro
ki je sama vredna tega denarja,
velja le K 3-75. Razpošilja po
povzetju Ekspozitna trgovina
„LOUVRE“

F. WINDISCH, Krakovo št. 23

Za neugajajoče se vrne denar.

Odlikovana. Ustanovljena 1870

Vsakovrstne eksistujoče po ka-
kovosti in strelu neprekosljive

lovske puške

kakor tudi samokrese, muni-
cije in lovske potrebščine ob
brezkonkurenčno nizkih cenah do-
bavlja stara renomirana firma

Anton Sodnia, tovarna
za lovske puške, Bo-
rovlje na Koroškem.

Vsakovrstna popravila točno in
najceneje. Na željo se pošilja na
ogled. Cenovnik zastoj in pošti-
nine prosto. Obsežno jamstvo.

HAVILA
Originalne švicarske pre-
cezijske žepne ure
se dobivajo v Ljubljani pri F. Čudnu

Pljučne bolezni ozdravljive!

Tisoče zdravnikov in bolnikov potrjuje, da je angleški,
izvrstno okusni redilni prašek za pljuča „CERTOSAN“
edini preparat, ki ne le odpravi trdovraten kašelj,
težko sapo in hripavost, zdravi pljučni končni
katar, zapni tuberkuloze bacile in s tem sušečo mrz-
lico, bljuvanje krvi, nočno potenje popolnoma odpravi,
nego bolnika vidno krepi in služi kot najboljši pripo-
moček za odebelleve. Cena eni veliki originalni ste-
klenici 5 kron. Glavna zaloga: **Lekarna Josef**
v. Török, Budapest VI. Bez. Kiraly-
utca 12-1.

Razveselite Vašo so-
progo, Vašo hčer, Vašo
nevesto z najlepšim
božičnim darilom iz-
virnega

„Singer-jevega“
šivalnega stroja.

Dobi se samo s tem
izveskom in po upra-
vičenih naših zastop-

nikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Kranj,
Glavni trg 119, Novomesto lekarna Berg-
man, Kočevje, Glavni trg 79.

L. Popper čevlji

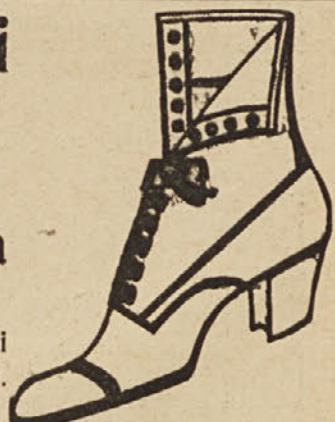
za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Naprodaj samo pri

Juliji Štor, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

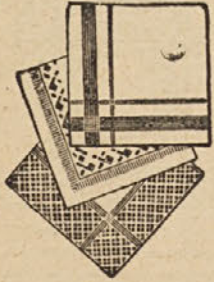
Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

24 12-50 K cena 16-50 K.

Oglasi v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“ imajo najboljši uspeh!

Zaradi izpraznenja

Edina prodaja po povzetju:

M. Swoboda,

Dunaj, III/2, Hiesgasse 13-280.

velike tovarne za žepne robce, ki je ustavila svoj obrat zaradi balkanske krize, smo prevzeli v prodajo stotisoč tucatov žepnih robcev. Nudi se torej momentano redka prilika, da nakupite po slepi ceni izvrstne žepne robce, iz najboljših bele preje s platneno osnovo. Ti žepni robci se dobivajo tako čisto beli, kakor tudi beli z barvastimi obročki in čisto barvastimi ter so veljati prej tucat po 6 K. Sedaj se prodajajo ti žepni robci v okazijski prodaji po naslednjih nizkih cenah: 1/2 tucata žepnih robcev velja le K 1-95, en tucat žepnih robcev velja le K 3-70, trije tucati žepnih robcev veljajo le K 10-.

Zavod sv. Nikolaja

357 v Trstu, ulica Farneto 18.

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo. Na pisma, tikajočih se služba, je treba pridjati znamko za odgovor.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Rla balzam Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1-8, 3 lončki K 2-50. Stotine zahvalnih in priznanih pism.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44. (Ogrsko.)

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamstveno v 6 dneh „Vladice balsamin“. Steklenica K 2-50. Rationell bals. milo K 1-20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez boleštv v 3 minutah edini z jamstveno neškodljivo „Sattymgo“. Steklenica K 2-50

Bujno polnost-krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamstven. Neštevilni zahvalni in priznani dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilo in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladice“. K 2-.

Nikako izpadanje las, nikake luskinje!

Poarine lasna mast

oživlja in krepči lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamstven. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Dokaz.

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega posteljnega perja! Napolnjeno v goston tem rudenem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpežnim perjem K 16-., polpuh K 20-., puh K 24-., pernica sama K 10-., K 12-., K 14- in K 16-., zglavnica sama K 3-., K 3-50 in K 4-., Dvojna pernica, 200x140 cm K 13-., K 14-50, K 17-50 in K 21-., zglavnica k njej, 10x70 cm, K 4-50, K 5-20 in K 5-50. 5 kg sivga perja K 9-40, boljše do K 16-., polbelo K 17-., 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24-., snežno belo K 30-., boljše K 36-., najfinije gospoko, pukano perje K 45-., 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 28- in K 30-., Beli puh, debelo pukano K 5-., boljše K 6-., najfiniši prsi puh K 6-50 za povzetju. Zamena proti povratni poštnine dopustna.

Sigmund Lederer,

Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Naše knjige.

Dr. V. Deželič: „V burji in viharju“, ilustriran zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broširan izvod 3-30 K, vezan 4-80 K.

Dr. V. Deželič: „V službi kalifa“, zgodovinski roman. Prevel Starogorski. Broš. izvod 2- K.

Marko Stojan: „Za svobodo in ljubezen“, roman z Balkana, I. knjiga. Broširan izvod 1-70 K.

Starogorski: „Junaki svobode“, povesti in črtice iz balkanske vojne. Broširan izvod K 1-50, vezan K 2-80.

August Šenoa: „Kletva“, roman slovitega hrvatskega pisatelja, prirejen v ljudski izdaji. Prevel Starogorski. Broširan izvod 1-40 K.

Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“, krasna slavonska povest. Prevel Starogorski. Broš. 1-50, vez. 2-60.

Opomba: Cene vseh teh knjig so označene le za naročnike „Slov. Ilustrovanega Tednika“, za nenaročnike so cene večje.

„Gospodična, ljubim vas vroče!“
Perica: „Potem pa skočite v vodo. Če začvrči, vam bom verjela.“

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poština posebe: Ročne kamere po K 1-60 in več Aparati s stativom K 6-20 „ „ Sklopne kamere po K 9-70 „ „ in dražje do K 300- v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,

Hirschberg 164, Češko.

126

SODE

dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj **IVAN BUGGENIG**, sodarski mojster, LJUBLJANA.

***** Cesta na Rudolfovo železnico št. 7. *****

Naročite nov lep cenik s koledarjem, ki izide po 15. decembru t. l.

Lepa božična darila.

Največja, bogata in najnovejša tovarniška zaloga zlatnine in srebrnine

po znižanih cenah.

Lastna tovarna ur v Švici.

Naročite lep novi cenik s koledarjem, ki izide po 15. decembru t. l.

Za obilen obisk in pismena naročila se priporoča

FR. ČUDEN v Ljubljani

samo nasproti
Franciškske cerkve.

Novo urejena in povečana tehnična delavnica za vsa najtežja popravila.